

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

(βάσει των διατάξεων του ν. 4485/2017)

ΣΧΕΔΙΟ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΟΥ Π.Μ.Σ. ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΧΕΡΣΑΙΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ

Άρθρο 1

Γενικές Διατάξεις

Ο δεύτερος κύκλος σπουδών συνίσταται στην παρακολούθηση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) και ολοκληρώνεται με την απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

Στο αυτοδύναμο Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (Δ.Π.Θ.) λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Διατήρηση και Αποκατάσταση Χερσαίων Φυσικών Οικοσυστημάτων».

Οι μεταπτυχιακές σπουδές στο Δ.Π.Θ. εντάσσονται μέσα στο πλαίσιο των σκοπών και της γενικότερης αποστολής του.

Άρθρο 2

Ισχύς του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών

Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού εξειδικεύουν και συμπληρώνουν το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις μεταπτυχιακές σπουδές και συγκεκριμένα τις διατάξεις του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ Α΄ 114) και συμβάλλουν στην ρύθμιση με ενιαίο τρόπο των θεμάτων λειτουργίας του εν λόγω Π.Μ.Σ.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος καταρτίζεται ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Μ.Σ., ο οποίος εγκρίνεται από τη Σύγκλητο, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αναρτάται στον διδακτικό τόπο του Τμήματος και κοινοποιείται στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 3

Σκοπός του Π.Μ.Σ.

Το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών εντάσσεται στον στρατηγικό σχεδιασμό του Δ.Π.Θ., διέπεται από επιστημονική συνοχή και αποσκοπεί στη μεταπτυχιακή εξειδίκευση στη διατήρηση και στην αποκατάσταση των χερσαίων φυσικών οικοσυστημάτων, με την ανάπτυξη και την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων και τεχνικών. Οι βασικοί στόχοι του προγράμματος είναι:

- Η κατανόηση της δομής και των λειτουργιών των χερσαίων φυσικών οικοσυστημάτων, της ανάγκης για προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας και της επίδρασης των κλιματικών μεταβολών και των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στα χερσαία φυσικά οικοσυστήματα (επίπεδο γνώσεων).
- Η αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνικών στην καταγραφή και στην παρακολούθηση των οικοσυστημάτων (επίπεδο δεξιοτήτων).
- Η επιλογή των βέλτιστων πρακτικών διαχείρισης και αποκατάστασης και η αξιολόγηση τύπων, μεθόδων και τεχνικών αποκατάστασης σε διαταραγμένα οικοσυστήματα (επίπεδο στάσεων).

Άρθρο 4

Όργανα του Π.Μ.Σ.

Αρμόδια Όργανα για την ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών είναι:

- 1. Η Σύγκλητος του Ιδρύματος**, η οποία είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα των Π.Μ.Σ., και ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.
- 2. Η Συνέλευση του Τμήματος**, η οποία έχει τις εξής αρμοδιότητες:
  - α) εισηγείται στη Σύγκλητο δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών της παραγράφου 5 του άρθρου 32 του ν. 4485/2017 για την αναγκαιότητα ίδρυσης Π.Μ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 32,
  - β) ορίζει τα μέλη των Σ.Ε.,
  - γ) κατανέμει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ.,
  - δ) συγκροτεί επιτροπές επιλογής ή εξέτασης των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών ή διδασκόντων,
  - ε) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το Δ.Μ.Σ.,
  - στ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ του ν. 4485/2017.
- 3. Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ.**, η οποία απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, οι οποίοι έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία, κατά τη λήξη της οποίας με ευθύνη του Διευθυντή συντάσσεται απολογισμός του Π.Μ.Σ., και είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του Π.Μ.Σ.
- 4. Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών**, η οποία αποτελείται από τον/την Αντιπρύτανη/νι Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, ο/η οποίος/α εκτελεί χρέη Προέδρου και τους Κοσμήτορες του Ιδρύματος ως μέλη και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 32 στην παράγραφο 5 του ν. 4485/2017. Ειδικότερα, αν η Επιτροπή κρίνει την εισήγηση ελλιπή, διαφωνεί ως προς το περιεχόμενο των στοιχείων των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 32 του ν. 4485/2017, καθώς και αν διαπιστώνει αλληλεπικάλυψη των γνωστικών αντικειμένων που τα Π.Μ.Σ. του Ιδρύματος θεραπεύουν, αναπέμπει εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών την εισήγηση στη Συνέλευση του Τμήματος με αιτιολογημένη απόφασή της. Το Τμήμα αφού λάβει υπόψη τις υποδείξεις της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών, υποβάλλει εκ νέου σε αυτήν, την εισήγησή του. Αν, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών, για δεύτερη φορά η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν κάνει αποδεκτή την εισήγηση, το Τμήμα μπορεί να υποβάλει απευθείας την εισήγησή του στη Σύγκλητο.
- 5. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ.**, είναι μέλος της Σ.Ε. και ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία. Προεδρεύει της Σ.Ε., είναι μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, είναι του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικειμένου με το γνωστικό

αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και ασκεί τα καθήκοντα που ορίζονται στο Κεφάλαιο ΣΤ του ν. 4485/2017 και στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος.

Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντής.

Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ.. Ο απολογισμός κατατίθεται στο οικείο Τμήμα, στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ..

- 6. Η εξαμελής Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (Ε.Σ.Ε.),** η οποία είναι αρμόδια για την εξωτερική ακαδημαϊκή αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. (άρθρο 44 παρ. 3 του ν. 4485/2017). Τα πέντε (5) μέλη της Ε.Σ.Ε. είναι μέλη Δ.Ε.Π. α' βαθμίδας, αναπληρωτή και επίκουρο άλλων Α.Ε.Ι. ή ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13 Α του ν. 4310/2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, συμπεριλαμβανομένων των Ερευνητικών Κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, ή επιστήμονες της αλλοδαπής ή της ημεδαπής, οι οποίοι έχουν τα προσόντα που προβλέπονται για τους επισκέπτες διδάσκοντες στην παράγραφο 5 του άρθρου 36, του αντίστοιχου επιστημονικού πεδίου, και με την προϋπόθεση ότι δεν υπηρετούν ως διδάσκοντες σε Π.Μ.Σ. της Σχολής. Το έκτο μέλος είναι μεταπτυχιακός φοιτητής της Σχολής.

Η θητεία των μελών είναι πενταετής, με δυνατότητα ανανέωσης, εκτός από τον/την φοιτητή/τρια, του οποίου η θητεία είναι ετήσια.

Η ιδιότητα του Προέδρου, ο τρόπος επιλογής του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα που αφορά στη συγκρότηση, τη λειτουργία και τη διοικητική υποστήριξη της Επιτροπής, σύμφωνα με τις παραγράφους 4 έως 6 του ν. 4485/2017, καθορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 5 **Αριθμός Εισακτέων**

Ο αριθμός εισακτέων κατ' έτος ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε είκοσι πέντε (25) μεταπτυχιακούς/ες φοιτητές/τριες.

Επιπλέον ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών ανά διδάσκοντα του Π.Μ.Σ. ανέρχεται σε 25/12 ο μέγιστος αριθμός αυτών σε σχέση με τον αριθμό των προπτυχιακών φοιτητών/τριών του Τμήματος είναι 25/563 και σε σχέση με τον αριθμό των διδασκόντων του Τμήματος είναι 25/18 (άρθρο 45 παρ. 1β του ν. 4485/2017).

Άρθρο 6 **Κατηγορίες Υποψηφίων για φοίτηση στο Π.Μ.Σ.**

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι. (Πανεπιστήμια και Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής των κάτωθι κατηγοριών:

- Πτυχιούχοι των Τμημάτων ΑΕΙ Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών, Επιστημών Υγείας και Ζωής.
- Πτυχιούχοι των Τμημάτων ΑΤΕΙ Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών, Επιστημών Υγείας και Ζωής.
- Πτυχιούχοι αντίστοιχων αναγνωρισμένων Τμημάτων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή/τρια του/της οποίου/ας ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80).

Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. που πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι/ες, και μόνο ένας κατ' έτος και ανά Π.Μ.Σ., σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 45, εφόσον υπηρετούν στο οικείο Τμήμα και ο τίτλος σπουδών και το έργο που επιτελούν στο οικείο Τμήμα είναι συναφές με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 7 **Κριτήρια και Διαδικασία Επιλογής Εισακτέων**

i. Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Το Τμήμα σε ημερομηνίες που ορίζονται από την Συνέλευση προβαίνει σε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προκηρύσσοντας θέσεις με ανοιχτή διαδικασία για την εισαγωγή πτυχιούχων στο Π.Μ.Σ.

Στην πρόσκληση αναφέρονται οι προϋποθέσεις εισαγωγής, οι κατηγορίες πτυχιούχων και ο αριθμός εισακτέων, ο τρόπος εισαγωγής, τα κριτήρια επιλογής, κ.λπ., οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται.

Οι αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος σε έντυπη.

ii. Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων.

Η επιλογή των εισακτέων στο Π.Μ.Σ. γίνεται από Τριμελή Επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. του που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο, η οποία συγκροτείται με απόφαση της Συνέλευσης.

iii. Τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων είναι συγκεκριμένα, ποσοτικά και ποιοτικά, και γίνονται γνωστά στους/στις υποψηφίους/ες με την προκήρυξη του Π.Μ.Σ.

Τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων, ενδεικτικά, δύναται να περιλαμβάνουν:

1. Γενικό βαθμό Πτυχίου/Διπλώματος.
2. Αναλυτική Βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα, που είναι σχετικά με το Π.Μ.Σ.
3. Επίδοση στην Διπλωματική Εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στον πρώτο κύκλο σπουδών.
4. Επαρκής γνώση μιας ξένης γλώσσας, ως απαραίτητη προϋπόθεση, σε επίπεδο που ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Το επίπεδο γλωσσομάθειας της ξένης γλώσσας αποδεικνύεται με τους εξής τρόπους:

- α) Κρατικό Πιστοποιητικό του ν. 2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 13 του ν. 3149/2003,
- β) Πτυχίο Ξένης Γλώσσας και Φιλολογίας ή Πτυχίο Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας της ημεδαπής ή αντίστοιχο και ισότιμο σχολών της αλλοδαπής,
- γ) Πτυχίο, προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό δίπλωμα ή διδακτορικό δίπλωμα οποιουδήποτε αναγνωρισμένου ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της αλλοδαπής,
- δ) Απολυτήριο τίτλο ισότιμο των ελληνικών σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εφόσον έχουν αποκτηθεί μετά από κανονική φοίτηση τουλάχιστον έξι ετών στην αλλοδαπή.

Η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας δεν αποδεικνύει τη γνώση ξένης γλώσσας (π.δ. 347/2003). Οι υποψήφιοι που είναι κάτοχοι της σχετικής άδειας πρέπει να προσκομίσουν επικυρωμένο αντίγραφο και ακριβή μετάφραση του τίτλου σπουδών βάσει του οποίου εκδόθηκε η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας.

5. Γνώση δεύτερης ή και άλλης ξένης γλώσσας.
6. Σχετική ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα του υποψηφίου σχετική με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Ο τρόπος αξιολόγησης (μοριοδότηση) των ανωτέρω κριτηρίων ανήκει στην αρμοδιότητα της Συνέλευσης του Τμήματος. (Παράρτημα 5)

iv. Διαδικασία επιλογής

Η διαδικασία επιλογής έχει ως εξής:

α) Η Επιτροπή Επιλογής καταρτίζει αρχικά έναν πλήρη κατάλογο όσων έχουν υποβάλει αίτηση.

β) Απορρίπτει τους υποψηφίους που δεν πληρούν τα ελάχιστα τυπικά κριτήρια σε περίπτωση που έχουν τεθεί τέτοια από την Συνέλευση

γ) Ιεραρχεί βαθμολογικά τους υποψηφίους και προβαίνει στην τελική επιλογή.

ε) Καταρτίζει τον τελικό πίνακα επιλογής. Ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων επικυρώνεται από την Συνέλευση και αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Γραμματείας και στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας στην τελευταία θέση του πίνακα επιτυχόντων υποψηφίων επιλέγεται ο υποψήφιος με τον υψηλότερο βαθμό πτυχίου (με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων) . Αν και σε αυτή την περίπτωση προκύψει ισοβαθμία, τότε για την τελική τους κατάταξη λαμβάνεται υπόψη η μοριοδότηση των συγγενών μαθημάτων προς το Π.Μ.Σ.

Άρθρο 8 Διάρκεια Σπουδών

1. Χρονική διάρκεια φοίτησης

Η κανονική χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται κατ' ελάχιστο σε τρία εξάμηνα, διάστημα στο οποίο περιλαμβάνεται και ο χρόνος για την τυχόν εκπόνηση και υποβολή προς κρίση διπλωματικής εργασίας. Ο χρόνος που αφορά την διπλωματική εργασία, δεν μπορεί να είναι μικρότερος από έξι μήνες από την ημερομηνία ορισμού του θέματος.

Η φοίτηση στο πρόγραμμα θεωρείται ότι λήγει με την ολοκλήρωση της συγγραφής και της δημόσιας παρουσίασης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής είναι υποχρεωμένος να ολοκληρώσει τις μεταπτυχιακές του σπουδές μέσα σε πέντε εξάμηνα από την ημερομηνία εγγραφής του.

2. Μερική φοίτηση

Στους μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες προβλέπεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4485/2017 (Α' 114) η δυνατότητα μερικής φοίτησης για εργαζόμενους/νες φοιτητές /τριες, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της κανονικής φοίτησης.

Στην παραπάνω περίπτωση οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να προσκομίσουν βεβαίωση του εργοδότη τους ότι εργάζονται κατ' ελάχιστο είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα.

Η μερική φοίτηση προβλέπεται και για μη εργαζόμενους μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις ελάχιστες απαιτήσεις του προγράμματος πλήρους φοίτησης και για ιδιαίτερες εξαιρετικά σοβαρές περιπτώσεις. (ασθένεια, φόρτος εργασίας, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση, λόγοι ανωτέρας βίας).

Οι αιτήσεις και τα σχετικά δικαιολογητικά που αφορούν τις περιπτώσεις μερικής φοίτησης εξετάζονται από τη Συντονιστική επιτροπή του Π.Μ.Σ. και με ευθύνη του Διευθυντή Σπουδών προωθούνται στη Συνέλευση του Τμήματος η οποία εκδίδει πριν την έναρξη κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου σχετική απόφαση για τους δικαιούχους μερικής φοίτησης.

3. Αναστολή Σπουδών

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις στους μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες παρέχεται, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, προσωρινή αναστολή σπουδών, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Κατά την διάρκεια της αναστολής, ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει την ιδιότητα του φοιτητή. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

4. Διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών

Για θέματα επανεξέτασης μαθημάτων σε οφειλόμενα μαθήματα ή διαγραφής αποφαίνεται η Συνέλευση του Τμήματος μετά από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής, η οποία αποφασίζει για τους όρους της επανεξέτασης και τους λόγους διαγραφής και τους περιλαμβάνει στον οικείο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Λόγοι διαγραφής είναι:

- α) η μη επαρκής πρόοδος του μεταπτυχιακού φοιτητή (η οποία τεκμηριώνεται με μη συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία, δηλαδή παρακολουθήσεις, εξετάσεις),
- β) η πλημμελής εκπλήρωση λοιπών υποχρεώσεων που ορίζονται από τον οικείο Κανονισμό,
- γ) συμπεριφορά που προσβάλλει την ακαδημαϊκή δεοντολογία, όπως π.χ. η λογοκλοπή, και
- δ) αίτηση του/της ίδιου/ας του μεταπτυχιακού/κής φοιτητή/τριας.

Άρθρο 9 Όροι φοίτησης

Μετά την ανακοίνωση του πίνακα αξιολόγησης των υποψηφίων από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) ημερών οι επιτυχόντες θα πρέπει να προσέλθουν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. για την ολοκλήρωση της διαδικασίας εγγραφής τους.

Μετά την ολοκλήρωση της παραπάνω χρονικής προθεσμίας οι επιτυχόντες που δεν έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία εγγραφής χάνουν αμετάκλητα το δικαίωμα εγγραφής και τη θέση τους καλούνται να καταλάβουν με βάση τη σειρά της βαθμολογικής τους κατάταξης οι επιλαχόντες υποψήφιοι μεταπτυχιακοί φοιτητές. Σε κάθε περίπτωση, η σχετική διαδικασία εγγραφής των επιλαχόντων μεταπτυχιακών φοιτητών θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός μιας εβδομάδας από τη λήξη της κανονικής προθεσμίας εγγραφών του Π.Μ.Σ.

Στο έντυπο της σχετικής αίτησης εγγραφής που λαμβάνουν από τη Γραμματεία ή από την ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ., οι υποψήφιοι μεταπτυχιακών φοιτητών δηλώνουν ότι έχουν λάβει γνώση του παρόντος Κανονισμού και αποδέχονται στο σύνολό τους, τους κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ. Η αποδοχή του Κανονισμού αποτελεί προϋπόθεση για την απόκτηση και διατήρηση της ιδιότητας του μεταπτυχιακού φοιτητή. Αν ο μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. της Σχολής, τα οποία έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων.

Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες εγγράφονται και συμμετέχουν στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα υπό τους προβλεπόμενους όρους και τις προϋποθέσεις.

Μετά από ανακοίνωση της Γραμματείας του Τμήματος στην οποία ορίζεται και η χρονική διάρκεια των εγγραφών και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εγγραφή αρχίζουν οι εγγραφές των εισαγομένων μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών.

Άρθρο 10 **Πρόγραμμα Σπουδών-Έλεγχος Γνώσεων**

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. ανέρχονται σε ενενήντα (90).

Για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. απαιτείται η υποχρεωτική παρακολούθηση και επιτυχής εξέταση σε όλα τα μαθήματα τα οποία κατανέμονται στα δύο πρώτα εξάμηνα σπουδών (Α' και Β').

Κατά το τρίτο (Γ') εξάμηνο των σπουδών η εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας της οποίας οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) ορίζονται σε τριάντα (30).

Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών (για Π.Μ.Σ. τριών εξαμήνων) διαμορφώνεται ως εξής:

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1.	Προστασία και Διατήρηση της Βιοποικιλότητας	Υποχρεωτικό	7,5
2.	Κλιματική αλλαγή: μέθοδοι κλιματικής ανάλυσης, συνέπειες και απόκριση φυσικών οικοσυστημάτων	Υποχρεωτικό	7,5
3.	Οικολογία και Διαχείριση της Βόσκησης	Υποχρεωτικό	7,5
4.	Καταγραφή και Παρακολούθηση – Ανάλυση Δεδομένων Χερσαίων Οικοσυστημάτων	Υποχρεωτικό	7,5
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1.	Μέθοδοι Αποκατάστασης – Δασικές Εργασίες και Διατήρηση Εδαφικών Πόρων σε Διαταραγμένα Οικοσυστήματα	Υποχρεωτικό	7,5
2.	Χειρισμοί Δασών και Ανόρθωση Δασικών Οικοσυστημάτων	Υποχρεωτικό	7,5
3.	Διαχειριστικά Μέτρα για τη Διατήρηση και Εξέλιξη των Οικοσυστημάτων, Μελέτες Αποκατάστασης και Σχέδια Διατήρησης	Υποχρεωτικό	7,5
4.	Αποκατάσταση Εδαφών και Επανεγκατάσταση της Βλάστησης σε Διαταραγμένες Περιοχές	Υποχρεωτικό	7,5
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1.	ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	30
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ		30

Η συνολική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. είναι τριάντα τρεις (33) πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας, έξι (5) προετοιμασίας και εξετάσεων χωρίς να συμπεριλαμβάνονται οι φοιτητικές διακοπές. Ειδικότερα:

I. Το Α΄ εξάμηνο σπουδών αρχίζει την 3^η εβδομάδα του Οκτωβρίου και ολοκληρώνεται την 2^η εβδομάδα Φεβρουαρίου και έχει διάρκεια δεκατέσσερις (14) συνολικά εβδομάδες από τις οποίες οι δέκα (10) αφορούν τη διδασκαλία των μαθημάτων, και δύο (2) εβδομάδες αντιστοιχούν στην εξεταστική περίοδο του εξαμήνου (1&2^η εβδομάδα Φεβρουαρίου, επαναληπτική εξεταστική 3^η εβδομάδα Σεπτεμβρίου) (οι δύο (2) εβδομάδες που αντιστοιχούν στις διακοπές των Χριστουγέννων δεν προσμετρούνται).

II. Το Β΄ εξάμηνο αρχίζει την 3^η εβδομάδα Φεβρουαρίου και ολοκληρώνεται την 2^η εβδομάδα του Ιουνίου και έχει διάρκεια δεκατέσσερις (14) συνολικά εβδομάδες από τις οποίες οι δέκα (10) αφορούν τη διδασκαλία των μαθημάτων, και δύο (2) εβδομάδες αντιστοιχούν στην εξεταστική περίοδο του εξαμήνου (3&4^η εβδομάδα Φεβρουαρίου, επαναληπτική εξεταστική 3^η εβδομάδα Σεπτεμβρίου) (οι δύο (2) εβδομάδες που αντιστοιχούν στις διακοπές του Πάσχα δεν προσμετρούνται).

III. Κατά τη διάρκεια του χειμερινού εξαμήνου κάθε ακαδημαϊκού έτους, οι φοιτητές ολοκληρώνουν την μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία η εξέταση της οποίας δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί σε διάστημα μικρότερο από τρεις (3) μήνες – δεκατρείς διδακτικές εβδομάδες).

Κατά τα λοιπά και όσον αφορά τις επίσημες αργίες, η λειτουργία του Π.Μ.Σ. προσαρμόζεται στο ακαδημαϊκό ημερολόγιο του Ιδρύματος

Κατά την έναρξη κάθε εξαμήνου, με ευθύνη του Διευθυντή Π.Μ.Σ. ανακοινώνεται το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων κάθε κατεύθυνσης

Κάθε μάθημα διδάσκεται από έναν ή περισσότερους διδάσκοντες.

Σε κάθε μάθημα ορίζεται από την Συνέλευση ένας/μια διδάσκων/ουσα ως υπεύθυνος/η / συντονιστής/τρια του μαθήματος. Επίσης ορίζονται οι διδάσκοντες των μαθημάτων καθώς και οι προσκεκλημένοι ομιλητές. Τον ρόλο του συντονιστή μπορεί να αναλάβουν αποκλειστικά διδάσκοντες του Τμήματος στους οποίους έχει ανατεθεί εν όλο ή εν μέρει η διδασκαλία του αντίστοιχου μαθήματος. *Κατ' εξαίρεση*, προσκεκλημένοι ομιλητές μπορεί να ορίζονται και κατά τη διάρκεια του εξαμήνου κατόπιν εισήγησης του συντονιστή και σχετικής έγκρισης της Συνέλευσης.

Η αξιολόγηση των μαθημάτων γίνεται με γραπτή ή προφορική εξέταση, εργασία, παρουσίαση, αναφορά (report) ή συνδυασμό των παραπάνω. Η ακριβής μορφή της αξιολόγησης καθορίζεται από τον/την διδάσκοντα/ουσα ή τους/τις διδάσκοντες/ουσες σε σχέση και με τη φύση του κάθε μαθήματος.

Οι όροι αξιολόγησης σε κάθε μάθημα γνωστοποιούνται κατά την έναρξη της διδασκαλίας του μαθήματος από το μέλος ΔΕΠ - υπευθύνου/συντονιστή του μαθήματος.

Για τα μαθήματα στα οποία η αξιολόγηση γίνεται με ασκήσεις ή/και τελική γραπτή εξέταση ισχύουν τα παρακάτω:

- 1) Τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου εξετάζονται τον Φεβρουάριο (1^η εξεταστική) και τον Σεπτέμβριο (2^η εξεταστική).
- 2) Τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου εξετάζονται τον Ιούνιο (1^η εξεταστική) και τον Σεπτέμβριο (2^η εξεταστική).

Για τα μαθήματα στα οποία προβλέπεται κατάθεση εργασίας ισχύουν τα εξής:

Για μάθημα του χειμερινού εξαμήνου:

- 1) Το θέμα της εργασίας δίνεται από τον διδάσκοντα τέλη Ιανουαρίου και η παράδοση της εργασίας γίνεται από τον φοιτητή έως 31 Μαρτίου (1^η εξεταστική).
- 2) Για τη 2^η εξεταστική, το θέμα δίνεται από τον διδάσκοντα τον Ιούνιο και η παράδοση της εργασίας γίνεται έως τις 10 Σεπτεμβρίου.

Για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου:

- 1) το θέμα της εργασίας δίνεται από τον διδάσκοντα τον Ιούνιο και η παράδοση γίνεται από τον φοιτητή έως τις 10 Σεπτεμβρίου (1^η εξεταστική).
- 2) Για τη 2^η εξεταστική, το θέμα δίνεται από τον διδάσκοντα τον Ιανουάριο και η παράδοση της εργασίας γίνεται έως τις 31 Μαρτίου.

Μετά το πέρας της εξεταστικής οι ασκήσεις, τα γραπτά δοκίμια και κάθε άλλο τεκμήριο εξέτασης φυλάσσονται με ευθύνη του συντονιστή του εκάστοτε μαθήματος.

Για τη διδασκαλία με μέσα εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης αυτή δεν ξεπερνά το τριάντα πέντε τοις εκατό (35%).

Σε αυτή την περίπτωση το Π.Μ.Σ. χρησιμοποιεί την υλικοτεχνική υποδομή που διαθέτουν οι κάτωθι αίθουσες του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων.

α) Αίθουσα Ηλεκτρονικών Υπολογιστών Π.Μ.Σ

β) Αίθουσα Παρουσιάσεων Π.Μ.Σ.

Ο εκπαιδευτής παραδίδει το μάθημα σε ζωντανή σύνδεση με τη μορφή τηλεδιάσκεψης και ο εκπαιδευόμενος, αν και βρίσκεται σε διαφορετικό τόπο, παρακολουθεί το μάθημα στον ίδιο χρόνο.

Το πρόγραμμα των μαθημάτων εξ' αποστάσεως συμπεριλαμβάνεται και διευκρινίζεται στο ωρολόγιο πρόγραμμα που κοινοποιείται στους μεταπτυχιακούς φοιτητές/φοιτήτριες στην αρχή του εξαμήνου.

Η παρακολούθηση όλων των μαθημάτων (με φυσική ή εξ' αποστάσεως παρουσία) είναι υποχρεωτική και διαπιστώνεται με ευθύνη του διδάσκοντος. Επιτρέπονται μέχρι δύο (2) απουσίες (μία δικαιολογημένη και μία αδικαιολόγητη) σε κάθε μάθημα. Στην περίπτωση που ο αριθμός απουσιών είναι μεγαλύτερος των δύο (2) και οι λόγοι απουσίας είναι σοβαροί (εξαιρουμένων των επαγγελματικών υποχρεώσεων), τότε μετά από αίτηση του/της ενδιαφερόμενου/ης μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας η περίπτωση εξετάζεται από την Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ., η οποία εγκρίνει ή όχι το αίτημα και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος ή την Ε.Δ.Ε. για την τελική έγκριση.

Σε περίπτωση που ο αριθμός των παρουσιών αυτών δεν επιτευχθεί, ο/η φοιτητής/τρια θεωρείται αποτυχών στο μάθημα αυτό.

Ο έλεγχος στα επιμέρους μαθήματα γίνεται με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, εκπόνηση εργασιών ή συνδυασμό των ανωτέρω.

Η βαθμολογική κλίμακα για την αξιολόγηση της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών ορίζεται από το μηδέν (0) ως το δέκα (10): Άριστα από οκτώ και πενήντα (8,50) μέχρι δέκα (10), Λίαν καλώς από έξι και πενήντα (6,50) ως και οκτώ και σαράντα εννέα (8,49), Καλώς από πέντε (5) ως και έξι και σαράντα εννέα (6,49).

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των μαθημάτων κοινοποιούνται με ευθύνη του/της υπεύθυνου/ης συντονιστή/τριας του μαθήματος στους/στις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες δεκαπέντε (15) ημέρες μετά την ημερομηνία εξέτασης ή στην περίπτωση που η αξιολόγηση γίνεται βάσει εργασιών, είκοσι (20) ημέρες μετά την ημερομηνία παράδοσης των εργασιών.

Δεν επιτρέπεται η επαναληπτική εξέταση προκειμένου ο φοιτητής να βελτιώσει τη βαθμολογία του.

Ο βαθμός του Δ.Μ.Σ. καθορίζεται από τους βαθμούς των μαθημάτων του Προγράμματος και τον βαθμό της μεταπτυχιακής εργασίας με τρόπο που καθορίζεται στον οικείο Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Ο βαθμός του Δ.Μ.Σ. με ευθύνη της Γραμματείας καταχωρείται στον ατομικό φάκελο του/της φοιτητή/τριας.

Άρθρο 11

Εκπόνηση Διπλωματικής εργασίας

Ο/Η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια υποχρεούται ατομικά να εκπονήσει και με επιτυχία να υποστηρίξει δημόσια τη μεταπτυχιακή διπλωματική του εργασία στο τρίτο (Γ') εξάμηνο σπουδών

Το θέμα της πρέπει να εντάσσεται στο αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και ειδικότερα της κατεύθυνσης που έχει επιλέξει ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια και να αξιοποιεί τις γνώσεις που αποκτήθηκαν στα μαθήματα του Π.Μ.Σ.

Σχετικά με την ανάληψη, εκπόνηση και υποστήριξη της Διπλωματικής εργασίας ορίζονται τα εξής:

1. Αίτηση - Υποβολή θέματος

Ο/Η μεταπτυχιακός /ή φοιτητής/τρια έχει δικαίωμα υποβολής θέματος Δ.Ε. εφόσον έχει ολοκληρώσει με επιτυχία όλα τα μαθήματα (κορμού και κατεύθυνσης) του πρώτου εξαμήνου.

Μέχρι το τέλος του μήνα Ιουνίου υποβάλλει αίτηση, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο/η προτεινόμενος/η επιβλέπων/ουσα και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.

Οι μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες οι οποίοι/ες δεν καταθέτουν την αίτηση εντός των χρονικών ορίων που ορίζονται από τον Εσωτερικό Κανονισμό, μεταθέτουν, με δική τους ευθύνη, κατά ένα τουλάχιστον εξάμηνο την έναρξη εκπόνησης της Δ.Ε.

2. Επίβλεψη Διπλωματικής Εργασίας

Η Συντονιστική Επιτροπή ύστερα από αίτηση του/της υποψηφίου/ιας, ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα αυτής και συγκροτεί την Τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο/η επιβλέπων/ουσα.

3. Παρουσίαση και ολοκλήρωσης της Διπλωματικής Εργασίας

Για να εγκριθεί η εργασία ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής.

Μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μπορούν να είναι διδάσκοντες του Τμήματος, Καθηγητές άλλων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων του εσωτερικού ή αντίστοιχων αναγνωρισμένων Τμημάτων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής και επιστήμονες που έχουν προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Έτσι μετά την εκπόνηση της Δ.Ε. ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια υποβάλλει στον επιβλέποντα και στα άλλα δύο μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής αντίγραφο της τελικής Διπλωματικής Εργασίας. Εφόσον υπάρχει θετική κρίση από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή, ορίζεται η ημερομηνία της προφορικής εξέτασης - παρουσίασης στο χρονικό διάστημα της ανωτέρω παραγράφου. Η έκταση και το βάθος της προφορικής εξέτασης κατά την υποστήριξη είναι ανάλογα της μορφής παρουσίασης της εργασίας.

Η παρουσίαση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας υποστηρίζεται ενώπιον της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής σε ημερομηνία και τόπο που ορίζεται από τον επιβλέποντα/επιβλέπουσα Καθηγητή/Καθηγήτρια.

Η αξιολόγηση της Διπλωματικής Εργασίας βασίζεται σε ένα σύνολο κανόνων ποιότητας που θεσπίζει κάθε Π.Μ.Σ. και περιλαμβάνουν την τυχόν πρωτότυπη ή καινοτόμο συνεισφορά της, την τυχόν ύπαρξη δημοσιεύσεων σε έγκυρα διεθνή περιοδικά ή συνέδρια καθώς και τον χαρακτήρα της εργασίας: Θεωρητικός, Εργαστηριακός, Υπολογιστικός ή βιβλιογραφικός.

Κατά την παρουσίαση - υποστήριξη της ΜΔΕ, η Εξεταστική Επιτροπή συντάσσει και υπογράφει Πρακτικό Δημόσιας Παρουσίασης της Μ.Δ.Ε. στο οποίο αναγράφονται τυχόν παρατηρήσεις ή σχόλια καθώς και ο τελικός βαθμός.

Κατόπιν της έγκρισής της από την Επιτροπή, αναρτάται υποχρεωτικά στον διαδικτυακό τόπο της οικείας Σχολής.

Στην περίπτωση αρνητικής κρίσης υπάρχει η δυνατότητα επανυποβολής της μετά από δύο μήνες, αφού βελτιώσει την εργασία ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της Ε.Ε.

Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης μετά τη 2η υποβολή, ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια έχει το δικαίωμα, το επόμενο ακαδημαϊκό έτος, να αλλάξει το θέμα και τον/την επιβλέποντα/ουσα. Στην περίπτωση και δεύτερης αποτυχίας ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια αποκλείεται από τη χορήγηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Πλήρες αντίγραφο της Διπλωματικής Εργασίας (μαζί με τυχόν διορθώσεις ή συμπληρώσεις) υποβάλλεται, μετά την αποδοχή της, στη βιβλιοθήκη του Δ.Π.Θ. και σε ηλεκτρονική μορφή πιθανόν στο ηλεκτρονικό αρχείο που διατηρείται στο Τμήμα. Οι Διπλωματικές εργασίες αποτελούν ιδιοκτησία του Π.Μ.Σ., το οποίο διατηρεί το δικαίωμα της χρήσης και αναπαραγωγής τους για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις απώλειας, αντικειμενικής αδυναμίας άσκησης καθηκόντων επίβλεψης ή σπουδαίου λόγου, είναι δυνατή η αντικατάσταση του/της επιβλέποντα/ουσας ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μετά από απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος.

Η Μ.Δ.Ε μπορεί να είναι θεωρητική, εφαρμοσμένη ή πειραματική και να περιέχει αναγνωρίσιμα στοιχεία πρωτοτυπίας και συμβολή στην επιστημονική γνώση.

Το κείμενο πρέπει να πληροί τις προδιαγραφές και τη δομή μιας επιστημονικής εργασίας δηλαδή να περιλαμβάνει περιγραφή του θέματος της εργασίας, περιγραφή των πορισμάτων - αποτελεσμάτων της εργασίας, τη μεθοδολογία, παραδοχές, βιβλιογραφία και άλλα τυχόν αναγκαία υποστηρικτικά ή επεξηγηματικά στοιχεία (αναγκαία σχήματα, διαγράμματα, φωτογραφίες εικόνες κτλ.).

Συντάσσεται στην ελληνική γλώσσα και συνοδεύεται από μια σύντομη περίληψη 300 λέξεων περίπου σε γλώσσας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (π.χ. στην αγγλική ή γαλλική ή γερμανική γλώσσα). Μετά από συνεννόηση με τον επιβλέποντα η συγγραφή της μπορεί να γίνει σε άλλη γλώσσα και να περιλαμβάνει εκτεταμένη περίληψη στην ελληνική.

Η έκταση της εργασίας μπορεί να είναι από 12.000-15.000 λέξεις. (Αναλυτικές οδηγίες στο Παράρτημα 6).

Άρθρο 12 **Δικαιώματα και παροχές**

Οι μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα, τις παροχές και τις διευκολύνσεις που προβλέπονται και για τους/τις φοιτητές/τριες του πρώτου κύκλου σπουδών πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

Το Τμήμα οφείλει να εξασφαλίζει στους μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και την διδασκαλία ή άλλες διευκολύνσεις.

Οι διευκολύνσεις αυτές θα πρέπει να οριστούν από τα Τμήματα αναλυτικά (π.χ. τρόπος εξέτασης, πρόσβαση στους χώρους διδασκαλίας, στα εργαστήρια κ.λπ.).

Άρθρο 13

Υποχρεώσεις μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες έχουν τις κάτωθι υποχρεώσεις:

- Να παρακολουθούν ανελλιπώς τα μαθήματα του ισχύοντος προγράμματος σπουδών και να υπογράφουν τα βιβλία παρουσίας.
- Να υποβάλλουν τις απαιτούμενες εργασίες μέσα στις καθορισμένες προθεσμίες.
- Να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις.
- Να υποβάλλουν στη Γραμματεία, πριν την αξιολόγηση της διπλωματικής τους εργασίας, υπεύθυνη δήλωση ότι η διπλωματική εργασία αυτή δεν αποτελεί προϊόν λογοκλοπής ούτε στο σύνολο ούτε σε επιμέρους τμήματα αυτής.
- Να καταβάλλουν τα τέλη φοίτησης, όπως ορίζεται στον παρόντα κανονισμό
- Να σέβονται και να τηρούν τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, τις αποφάσεις των οργάνων του Π.Μ.Σ., του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων και του Δ.Π.Θ., καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

Άρθρο 14

Τέλη φοίτησης

Οι μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες υποχρεούνται στην καταβολή τελών φοίτησης.

Το ύψος των προβλεπόμενων τελών φοίτησης για το σύνολο του προγράμματος καθορίζεται στο ποσό των χιλίων εννιακοσίων πενήντα (1.950,00) ευρώ.

Παρέχεται η δυνατότητα τμηματικής καταβολής τους και συγκεκριμένα η πρώτη δόση κατά την εγγραφή του φοιτητή και οι άλλες δύο δόσεις πριν την έναρξη του 2^{ου} και 3^{ου} εξαμήνου στις ημερομηνίες που ορίζονται από τη Γραμματεία.

Μετά την κατάθεση ο μεταπτυχιακός/κή φοιτητής/τρια υποχρεούται να προσκομίσει το πρωτότυπο αποδεικτικό κατάθεσης των διδάκτρων του/της στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. από την οποία και θα παραλάβει βεβαίωση από το Λογιστήριο του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Δ.Π.Θ. ο οποίος είναι αρμόδιος για τη διαχείρισή τους και στον οποίο γίνεται η καταβολή των διδάκτρων.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες οφείλουν να έχουν εξοφλήσει όλες τις οικονομικές τους υποχρεώσεις.

Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι φοιτητές/τριες Π.Μ.Σ. των οποίων το εισόδημα (ατομικό ή οικογενειακό) δεν υπερβαίνει το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για την συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ.

Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/ες φοιτητές/τριες δεν θα πρέπει να ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/τριών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ.

Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς/ές που έχουν το μικρότερο εισόδημα.

Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου λαμβάνονται υπόψη από την Επιτροπή που συγκροτείται δυνάμει της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 31, τα εισοδήματα του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο κατά το χρόνο της επιλογής στο Π.Μ.Σ. έχει ολοκληρωθεί η εκκαθάριση φόρου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Η αίτηση απαλλαγής τελών φοίτησης υποβάλλεται από τον/την ενδιαφερόμενο/η στο Τμήμα ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/ας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Π.Μ.Σ..

Όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, δεν δικαιούνται απαλλαγής.

Η παράβαση από τα αρμόδια για την επιλογή των φοιτητών/τριών όργανα των διατάξεων των παραγράφων 1 έως 3 του άρθρου 35 του ν. 4485/2017 και των σχετικών προβλέψεων του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών συνιστά βαρύτατο πειθαρχικό παράπτωμα, που επισύρει την πειθαρχική ποινή της προσωρινής ή οριστικής απόλυσης, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο π.δ. 160/2008 (Α' 220).

Άρθρο 15 **Υποτροφίες**

Χορηγούνται υποτροφίες ή βραβεία αριστείας σε μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες, σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οι υποτροφίες χορηγούνται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων κατά τη διάρκεια του Γ' εξαμήνου σπουδών, επιβραβεύεται με το ποσό των εξακοσίων πενήντα 650,00 ευρώ ο/η μεταπτυχιακός/κή φοιτητής/τρια που ολοκλήρωσε με τον υψηλότερο μέσο όρο βαθμολογίας ανά ακαδημαϊκό έτος εγγραφής.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας ανάμεσα σε δύο ή περισσότερους υποψηφίους/φίες η υποτροφία χορηγείται στο/στη μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια με το μικρότερο εισόδημα του τρέχοντος οικονομικού έτους.

Άρθρο 16 **Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.)**

Ο τίτλος του Δ.Μ.Σ. είναι δημόσιο έγγραφο. Ο τύπος του ορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου και υπογράφεται από τον/την Πρύτανη/ι, τον/την Πρόεδρο του Τμήματος και τον/την Γραμματέα του Τμήματος ή τους/τις νόμιμους/ες αναπληρωτές τους.

Στον/Στην απόφοιτο/η του Π.Μ.Σ. μπορεί να χορηγείται, πριν από την απονομή, βεβαίωση ότι έχει περατώσει επιτυχώς την παρακολούθηση του Προγράμματος.

Στο Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών επισυνάπτεται Παράρτημα Διπλώματος σε σχέση με το οποίο ισχύουν οι ρυθμίσεις του άρθρου 15 του ν. 3374/2005 και της Υ.Α. Φ5/89656/ΒΕ/13-8-2007 (Β' 1466) και το οποίο αποτελεί ένα επεξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με την φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και

δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία μαθημάτων που χορηγούν τα Ιδρύματα.

Άρθρο 17 **Διδακτικό Προσωπικό**

Τη διδασκαλία των μαθημάτων στα Π.Μ.Σ. αναλαμβάνουν:

α) Μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος.

β) Μέλη της κατηγορίας Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, εκτός αν το αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας, για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

γ) Διδάσκοντες σύμφωνα με το Π.Δ. 407/80 του οικείου Τμήματος.

Σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017: «Οι διδάσκοντες σε Π.Μ.Σ. προέρχονται κατά εξήντα τοις εκατό (60%) τουλάχιστον από μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος ή διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112) ή το άρθρο 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173) ή την παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011. Τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. πρέπει να είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, εκτός αν το γνωστικό τους αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής».

δ) Ομότιμοι Καθηγητές και Αφυπηρετήσαντα μέλη ΔΕΠ του οικείου Τμήματος, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017, η οποία ορίζει: «Ομότιμοι καθηγητές και αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. διδάσκουν στα Π.Μ.Σ., σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 4009/2011 και στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών και υπάγονται στις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4» και τη διάταξη της παρ. 1κ) του άρθρου 45 του ν. 4485/2017, η οποία αναφέρει ότι ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών κάθε Π.Μ.Σ. ορίζει μεταξύ άλλων τους ειδικότερους όρους και τις προϋποθέσεις συμμετοχής αφυπηρετησάντων μελών Δ.Ε.Π. σε Π.Μ.Σ., σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 36.

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 16 παρ. 8 του ν. 4009/2011 «Οι συνταξιούχοι καθηγητές που απασχολούνται στα προγράμματα του προηγούμενου εδαφίου αμείβονται μόνο από ίδιους πόρους του ιδρύματος».

Με αιτιολογημένη απόφασή της η Συνέλευση του Τμήματος, σε περίπτωση που δεν επαρκεί το διδακτικό προσωπικό των κατηγοριών που αναφέρονται παραπάνω, μπορεί να αποφασίσει:

- την ανάθεση διδακτικού έργου σε μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου Α.Ε.Ι. ή
- την πρόσκληση μελών ΔΕΠ άλλων Α.Ε.Ι. ή ερευνητών από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13 Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών ή
- νέες προσλήψεις/συμβάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 4485/2017.

Επιπλέον η Συνέλευση του οικείου Τμήματος με απόφασή της, έχοντας υπόψη την εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., μπορεί να καλέσει, ως επισκέπτες, καταξιωμένους/ες επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή/τριας ή ερευνητή/τριας σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή

σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017.

Φροντιστηριακές ασκήσεις στο πλαίσιο μαθημάτων του Π.Μ.Σ. μπορούν να ανατίθενται, εκτός των ανωτέρω, και σε μέλη του διδακτικού προσωπικού καθώς και σε υποψήφιους/ες διδάκτορες των οικείων προς το Πρόγραμμα Τμημάτων του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης ή άλλων συναφών Τμημάτων του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης ή άλλου Α.Ε.Ι.

Η Συνέλευση του Τμήματος δεν είναι υποχρεωμένη να αναθέτει διδασκαλία σε όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, ούτε τα μέλη Δ.Ε.Π. είναι υποχρεωμένα να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στα Π.Μ.Σ, αν καλύπτουν τις υπό του νόμου προβλεπόμενες υποχρεώσεις τους στα προπτυχιακά προγράμματα του Ιδρύματος.

Σε κάθε περίπτωση η ανάθεση διδασκαλίας των μαθημάτων, σεμιναρίων και ασκήσεων του Π.Μ.Σ. αποφασίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος ή την αντίστοιχη Ε.Δ.Ε., ύστερα από εισήγηση της Σ.Ε.

Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η περιγραφή του μαθήματος ή των διαλέξεων, η παράθεση σχετικής βιβλιογραφίας, ο τρόπος εξέτασης του μαθήματος, η επίβλεψη της διπλωματικής εργασίας, η επικοινωνία με τους/τις μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες.

Άρθρο 18 **Διοικητική Υποστήριξη**

1. Διεύθυνση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών – Υποχρεώσεις Διευθυντή/ιας

- α) Δημιουργείται θέση Διευθυντή/ιας για κάθε Π.Μ.Σ. στο Τμήμα εκείνο του Δ.Π.Θ. το οποίο έχει την ευθύνη οργάνωσης και λειτουργίας του.
- β) Ο/Η Διευθυντής/ια κάθε Π.Μ.Σ. είναι μέλος της Σ.Ε. και ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του/της, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία.
- γ) Ο/Η Διευθυντής/ια προεδρεύει της Σ.Ε., είναι μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, είναι του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.
- δ) Τα καθήκοντά του/της ορίζονται στο νόμο και στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών. Ο/Η Διευθυντής/ια του Π.Μ.Σ. εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο/Η Διευθυντής/ια δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του/της έργο ως Διευθυντής.
- ε) Ο/Η Διευθυντής/ια του Π.Μ.Σ. επιπλέον είναι αρμόδιος/α μετά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε. για τη σύνταξη του απολογισμού του Προγράμματος του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ.. Ο απολογισμός κατατίθεται στο οικείο Τμήμα, στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ.

Για την κατάρτιση και υλοποίηση του απολογισμού ο/η Διευθυντής/ια επικουρείται από

τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Για το Π.Μ.Σ. κατά την ίδρυσή του στην εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2θ του άρθρου 32 του ν. 4485/2017 θα συμπεριλαμβάνεται ο αναλυτικός προϋπολογισμός, συμπεριλαμβανομένου του αναλυτικού λειτουργικού κόστους του προγράμματος, των πηγών χρηματοδότησης και των εν γένει πόρων της λειτουργίας του. Επίσης στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι η εισήγηση συνοδεύεται μεταξύ άλλων από αναλυτικό προϋπολογισμό λειτουργίας κατ' έτος και για πέντε (5) συνεχή έτη, καθώς και έκθεση βιωσιμότητας του προγράμματος, ο τρόπος των οποίων ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

στ) Ο/Η Διευθυντής/ια του Π.Μ.Σ., ως Επιστημονικά Υπεύθυνος/η του αντίστοιχου έργου, εκδίδει και υπογράφει τις εντολές πληρωμής των σχετικών δαπανών και συνυπογράφει τις συμβάσεις ανάθεσης έργου, σύμφωνα με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό. Επιπλέον, ο/η Επιστημονικά Υπεύθυνος/η ευθύνεται για την ορθή υλοποίηση και πιστοποίηση του φυσικού αντικείμενου του ΠΜΣ και τη σκοπιμότητα των δαπανών που συνδέονται με την εκτέλεσή του και παρακολουθεί το οικονομικό αντικείμενό του.

ζ) Οι εκπρόσωποι των Τμημάτων στην Ε.Δ.Ε. έχουν υποχρέωση να ενημερώνουν τις Συνελεύσεις των Τμημάτων, όταν αυτό τους ζητηθεί από τον Πρόεδρο εκάστου Τμήματος.

η) Ο/Η Διευθυντής/ια του Π.Μ.Σ. ή του Δ.Π.Μ.Σ θα πρέπει να είναι διαθέσιμος/η για ενημέρωση, αν ζητηθεί, της Συνέλευσης ή σε περίπτωση Δ.Π.Μ.Σ. των Συνελεύσεων των Τμημάτων που συμπράττουν στο Πρόγραμμα για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του. Ο/Η Διευθυντής/ια του Π.Μ.Σ. ή του Δ.Π.Μ.Σ. εισηγείται στη Συνέλευση ή στην Ε.Δ.Ε. για τα θέματα της αρμοδιότητάς της και μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεών της.

2. Υποχρεώσεις Γραμματείας

Οι διοικητικοί υπάλληλοι που υποστηρίζουν τα Π.Μ.Σ. εκτός ωρών εργασίας τους στο Πανεπιστήμιο, καθώς και αυτοί στους οποίους έχει ανατεθεί έργο σχετικά με τα Π.Μ.Σ., δύνανται να αμείβονται για πρόσθετη εργασία (πέραν των συμβατικών τους υποχρεώσεων της κύριας απασχόλησης) που παρέχουν.

Άρθρο 19 Υλικοτεχνική Υποδομή

α) Αίθουσες Διδασκαλίας – Εργαστήρια

Το Τμήμα στεγάζεται σε νέα, σύγχρονα κτίρια σε ήσυχο περιβάλλον, το οποίο ευνοεί την απρόσκοπτη μελέτη και την έρευνα. Τα κτίρια είναι εξοπλισμένα με άρτιες τεχνολογικές υποδομές και διαθέτουν Αίθουσες (δύο στο σύνολο) και Αμφιθέατρο για την ανάπτυξη της διδακτικής, ερευνητικής και γενικότερης ακαδημαϊκής δραστηριότητας του Τμήματος.

Στο Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων λειτουργούν οργανωμένα εργαστήρια για την υποστήριξη της διδασκαλίας και της έρευνας:

- Δασοκομίας
- Δασικής Γενετικής και Βελτίωσης Δασοπονικών Ειδών
- Δασικής Βοτανικής
- Υλωρικής και Ρύπανσης Περιβάλλοντος
- Δασικής Εδαφολογίας
- Δασικών Βοσκοτόπων

- Θηραματοπονίας και Ιχθυοπονίας Ορεινών Υδάτων
- Δασικής Βιομετρίας - Βιοστατιστικής
- Δασικής Διαχειριστικής
- Δασικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής, Εκπαίδευσης και Επικοινωνίας
- Δασικής Οικονομικής και Επιχειρηματικότητας
- Δασικής - Περιβαλλοντικής Πληροφορικής και Υπολογιστικής Νοημοσύνης
- Δασικής Τηλεπισκόπησης και Γεωχωρικής Ανάλυσης
- Διευθετήσεως Ορεινών Υδάτων και Διαχείρισης Κινδύνων
- Μηχανικών Επιστημών και Τοπογραφίας
- Δασικής Τεχνολογίας
- Τεχνολογίας Ξύλου και Βιοενέργειας

Τέλος, η εκπαιδευτική διαδικασία και η έρευνα στο Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων υποστηρίζονται σημαντικά από το άρθρο και σύγχρονα οργανωμένο Παράρτημα της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου. Η συλλογή της βιβλιοθήκης στον τομέα της Δασολογικής και Περιβαλλοντικής Επιστήμης είναι σημαντική και ανανεώνεται συνεχώς με νέους Ελληνικούς και Ξενόγλωσσους τίτλους και πληροφοριακό υλικό σε συμβατική ή/και ηλεκτρονική μορφή. Οι χρήστες της βιβλιοθήκης έχουν άμεση και γρήγορη πρόσβαση σε διεθνείς βάσεις δεδομένων. Όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας έχουν δικαίωμα δανεισμού βιβλίων, σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας της βιβλιοθήκης.

Χώροι διεξαγωγής διδασκαλίας των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. είναι οι τα προαναφερόμενα εργαστήρια και οι κάτωθι αίθρια εξοπλισμένες αίθουσες:

- Αίθουσα Ηλεκτρονικών Υπολογιστών Π.Μ.Σ.
- Αίθουσα Παρουσιάσεων Π.Μ.Σ.

β) Διοικητική Υποστήριξη

Η γραμματεία του Τμήματος είναι στελεχωμένη με τρεις διοικητικούς υπαλλήλους και ένα εξωτερικό συνεργάτη με αντικείμενο την υποστήριξη του Π.Μ.Σ.

Η βιβλιοθήκη της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας είναι στελεχωμένη με δύο διοικητικούς υπαλλήλους.

Άρθρο 20

Χρηματοδότηση - Οικονομική Διαχείριση Π.Μ.Σ.

Η χρηματοδότηση των Π.Μ.Σ. προέρχεται από:

- α) τον προϋπολογισμό του Α.Ε.Ι. και των συνεργαζόμενων για την οργάνωσή του φορέων σύμφωνα με το άρθρο 43 του ν. 4485/2017,
- β) τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,
- γ) δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή του ιδιωτικού τομέα,
- δ) πόρους από ερευνητικά προγράμματα,
- ε) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών,
- στ) μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Α.Ε.Ι.,
- ζ) κάθε άλλη νόμιμη αιτία.
- η) σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, κατά τις οποίες τα λειτουργικά έξοδα ενός Π.Μ.Σ.

δεν καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τις ως άνω πηγές χρηματοδότησης, μέρος των λειτουργικών του εξόδων μπορεί να καλύπτεται από τέλη φοίτησης.

Για τη χρηματοδότηση του Α.Ε.Ι., για τη λειτουργία Π.Μ.Σ., από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων προσμετράται θετικά το γεγονός της λειτουργίας Π.Μ.Σ. χωρίς τέλη φοίτησης.

Η διαχείριση των εσόδων των Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. και κατανέμεται ως εξής:

α) Εβδομήντα τοις εκατό (70%) λειτουργικά έξοδα του προγράμματος τα οποία κατανέμονται σε δαπάνες διδασκαλίας, διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, μετακινήσεων, εξοπλισμού, λογισμικού, αναλώσιμων, χορήγησης υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και λοιπές δαπάνες. Οι δαπάνες αποζημίωσης του τακτικού διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού των Ιδρυμάτων αφορά σε εργασία που υπερβαίνει τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους.

β) Τριάντα τοις εκατό (30%) για κάλυψη λειτουργικών εξόδων του Ιδρύματος, με προτεραιότητα στην κάλυψη των αναγκών των Π.Μ.Σ. που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης.

Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 37 του ν. 4485/2017 η κατανομή της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου, δηλαδή 70% και 30%, δεν ισχύει στην περίπτωση δωρεάς, κληροδοτήματος ή χορηγίας για συγκεκριμένο σκοπό, καθώς και για κρατικές επιχορηγήσεις.

Το Τμήμα οφείλει ετησίως να δημοσιεύει, με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του, απολογισμό εσόδων-εξόδων του Π.Μ.Σ., με αναγραφή της κατανομής των δαπανών ανά κατηγορία και ιδίως το ύψος των τελών φοίτησης, των αμοιβών των διδασκόντων στα Π.Μ.Σ. και του αριθμού των διδασκόντων που τις εισέπραξαν.

Η οικονομική διαχείριση κάθε Π.Μ.Σ. αποτελεί ξεχωριστό έργο που υλοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης και γίνεται σύμφωνα με τους σκοπούς του Π.Μ.Σ. και το νομικό πλαίσιο λειτουργίας του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Δ.Π.Θ. Ως κύκλος Π.Μ.Σ. νοείται η οριζόμενη από την Ιδρυτική Απόφαση του κάθε Π.Μ.Σ. συνολική διάρκειά του.

Η οικονομική διαχείριση κάθε υλοποιούμενου έργου Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης με βάση τον προϋπολογισμό του, ο οποίος εγκρίνεται από τη Σύγκλητο ύστερα από πρόταση της αρμόδιας Συνέλευσης του Τμήματος και κατόπιν αποδοχής του αιτήματος ανάληψης της οικονομικής διαχείρισής του από την Επιτροπή Ερευνών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Επιστημονικά Υπεύθυνος των υλοποιούμενων έργων του Π.Μ.Σ. ορίζεται ο Διευθυντής εκάστου Π.Μ.Σ., ο οποίος αναλαμβάνει τα καθήκοντα τις υποχρεώσεις και τις αρμοδιότητες του Επιστημονικά Υπευθύνου όπως προσδιορίζονται στο Νόμο 4485/2017 και στον εγκεκριμένο από τη Σύγκλητο Οδηγό Διαχείρισης και Χρηματοδότησης του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Για την αποτελεσματική υλοποίηση του εγκεκριμένου από την αρμόδια Συνέλευση του Τμήματος, προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ. και την προσαρμογή αυτού στις εκάστοτε ανάγκες ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. και Επιστημονικός Υπεύθυνος του Έργου, δύναται, κατόπιν προηγούμενης σύμφωνης γνώμης των παραπάνω αρμοδίων οργάνων, να αιτείται προς την Επιτροπή Ερευνών προς έγκριση την αυξομείωση ή και την ανακατανομή των προϋπολογισθέντων ποσών στην κάθε κατηγορία δαπάνης του προϋπολογισμού. Στην

περίπτωση τροποποίησης των τελών φοίτησης προσαπαιτείται η δημοσίευση της σχετικής τροποποίησης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 21 **Λογοκλοπή**

Ο/Η μεταπτυχιακός/κή φοιτητής/τρια καταθέτοντας οποιαδήποτε μεταπτυχιακή εργασία είναι υποχρεωμένος/η να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων.

Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης -δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της υποψηφίου/ας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος για διαγραφή του/της.

Στις παραπάνω περιπτώσεις, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του/της επιβλέποντος/σας Καθηγητή/τριας, η Συνέλευση του οικείου Τμήματος ή η Ε.Δ.Ε. μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της .

Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται στη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. για κρίση και εισήγηση για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Συνέλευση του Τμήματος.

Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό/κή φοιτητή/τρια κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Άρθρο 22 **Ιστοσελίδα των Π.Μ.Σ.**

Το Π.Μ.Σ. έχει την ιστοσελίδα του στην ελληνική και αγγλική γλώσσα. Η επίσημη ιστοσελίδα ενημερώνεται διαρκώς και περιέχει όλες τις πληροφορίες και ανακοινώσεις του Προγράμματος και αποτελεί τον επίσημο χώρο ενημέρωσης των φοιτητών και φοιτητριών.

Άρθρο 23 **Αξιολόγηση των Π.Μ.Σ.**

1. Στο τέλος κάθε εξαμήνου, πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος/ουσας από τους μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες,, οι οποίοι/ες, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εσωτερικό σύστημα διασφάλισης ποιότητας του Ιδρύματος, με τη λήξη κάθε μαθήματος αξιολογούν συνολικά το μάθημα ως προς το περιεχόμενο, τον τρόπο διδασκαλίας, τα προτεινόμενα συγγράμματα κ.τ.λ.

Με ευθύνη του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. διοργανώνονται ημερίδες με αντικείμενο τη συζήτηση – μελέτη των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και των περιεχομένων του, ώστε να εκτιμάται μεταξύ άλλων ο βαθμός στον οποίο συνδέεται το πρόγραμμα με την πρόοδο της επιστήμης, την αγορά εργασίας και τις ανάγκες της κοινωνίας γενικότερα.

2. Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των

σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ. Ο απολογισμός κατατίθεται στο οικείο Τμήμα, στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ.

3. Εκτός από τις διαδικασίες εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, καθώς και διασφάλισης και πιστοποίησης της ποιότητας, οι οποίες προβλέπονται στο ν. 4009/2011 (Α' 189), εξωτερική ακαδημαϊκή αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. κάθε Σχολής, διενεργεί εξαμελής Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (Ε.Σ.Ε.).

4. Με απόφαση της οικείας Κοσμητείας συγκροτείται μία Ε.Σ.Ε. για τα Π.Μ.Σ. και τις διδακτορικές σπουδές κάθε Τμήματος και τα μέλη της επιλέγονται από σχετικό μητρώο αξιολογητών που τηρείται σε κάθε Σχολή. Για την κατάρτιση του μητρώου κάθε Τμήμα προτείνει, με τεκμηριωμένη εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος, τρία (3) μέλη από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή. Λοιπές λεπτομέρειες ως προς την κατάρτιση και επικαιροποίηση του μητρώου, ορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απόφαση συγκρότησης της Ε.Σ.Ε. εκδίδεται ύστερα από διαβούλευση με τους Προέδρους των Τμημάτων, αφού προηγουμένως έχει διερευνηθεί η διαθεσιμότητα των υποψηφίων, και αφορά, κατά προτίμηση, σε υποψηφίους/ες ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύουν τα υπό αξιολόγηση προγράμματα σπουδών και που έχουν διακριθεί για το ερευνητικό τους έργο.

5. Τα μέλη των Ε.Σ.Ε. στην αρχή της θητείας τους ενημερώνονται για κάθε θέμα που αφορά στα Π.Μ.Σ., καθώς και στις διδακτορικές σπουδές που εκπονούνται στα αντίστοιχα Τμήματα της Σχολής, όπως τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύουν, τον αριθμό των φοιτητών/τριών, τους κανόνες επιλογής, το λειτουργικό κόστος και τα τέλη φοίτησης. Ειδικότερα, ο απολογισμός της παραγράφου 2 με ευθύνη της Κοσμητείας αποστέλλεται αμελλητί στα μέλη της οικείας Ε.Σ.Ε..

6. Ανά πενταετία τα μέλη των Ε.Σ.Ε. επισκέπτονται τις εγκαταστάσεις του οικείου Τμήματος για επαρκές χρονικό διάστημα, κατά το οποίο συναντώνται και συζητούν με εκπροσώπους των διδασκόντων/ουσών και των φοιτητών/τριών, καθώς και με τους Διευθυντές και τα μέλη των συλλογικών οργάνων των Π.Μ.Σ., προκειμένου να διαμορφώσουν την τελική έκθεση αξιολόγησης. Η τελική έκθεση αξιολόγησης, η οποία περιέχει και προτάσεις για τη συνεχή βελτίωση των προγραμμάτων σπουδών, υποβάλλεται στην Κοσμητεία, στο οικείο Τμήμα και στη Σύγκλητο, προκειμένου να τη συνεκτιμήσει για τη συνέχιση ή μη της λειτουργίας των Π.Μ.Σ., σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 32.

7. Στα μέλη των Ε.Σ.Ε. καταβάλλονται δαπάνες μετακίνησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υποπαραγράφο Δ9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015.

8. Ο απολογισμός και οι αξιολογήσεις του παρόντος άρθρου δημοσιοποιούνται στο διαδικτυακό τόπο των Ιδρυμάτων και κοινοποιούνται, με ευθύνη της Κοσμητείας, στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, λαμβάνονται δε υπόψη στις διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης της ποιότητας του ν. 4009/2011.

9. Οι Σχολές οφείλουν να καταρτίσουν το μητρώο αξιολογητών και να συγκροτήσουν την Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (Ε.Σ.Ε.), σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 44 έως τον Σεπτέμβριο του έτους 2018, άλλως μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την ίδρυση κάθε Π.Μ.Σ.

Άρθρο 24

Μεταβατικές και Ειδικές διατάξεις

Οι φοιτητές/τριες που έχουν ήδη εγγραφεί σε Π.Μ.Σ. κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4485/2017, καθώς και οι φοιτητές/τριες που εγγράφονται και αρχίζουν τη φοίτηση το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 σε Π.Μ.Σ. ιδρυθέν έως τη δημοσίευση του ν. 4485/2017, συνεχίζουν και ολοκληρώνουν το πρόγραμμα, σύμφωνα με τις ισχύουσες, έως την έναρξη ισχύος του ν. 4485/2017, διατάξεις (άρθρο 85 παρ. 2β του ν. 4485/2017).

Οποιοδήποτε θέμα προκύψει στο μέλλον που δεν καλύπτεται από την σχετική νομοθεσία ή τον παρόντα Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, θα αντιμετωπιστεί με αποφάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος και της Συγκλήτου του Ιδρύματος με τροποποίηση του Κανονισμού και δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ
(ως αναπόσπαστο μέρος του Κανονισμού
Μεταπτυχιακών Σπουδών)

- 1) Τύπος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) των Π.Μ.Σ. του Δ.Π.Θ.
- 2) Τύπος Πιστοποιητικού ολοκλήρωσης Μεταπτυχιακών Σπουδών
- 3) Τύπος Βεβαίωσης Αναλυτικής Βαθμολογίας Μεταπτυχιακού Φοιτητή Π. Μ. Σ. Τμήματος του Δ.Π. Θ.
- 4) Απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Τελετή ανακήρυξης (Σχέδιο)
- 5) Πίνακας Μοριοδότησης κριτηρίων αξιολόγησης υποψηφίων
- 6) Περιεχόμενο Μαθημάτων
- 7) Γενικές Οδηγίες για την Εκπόνηση, Σύνταξη και Συγγραφή του Κειμένου της Μεταπτυχιακής Διατριβής

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΔΙΠΛΩΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΕΡΣΑΙΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Ο/Η (ονοματεπώνυμο) του (πατρώνυμο) από (όνομα πόλης) πτυχιούχος του Τμήματος (όνομα Τμήματος) μετά την επιτυχή παρακολούθηση των μαθημάτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Διατήρηση και Αποκατάσταση Χερσαίων Φυσικών Οικοσυστημάτων» του Τμήματος (όνομα Τμήματος) του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης και την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων από το νόμο δοκιμασιών στις (ημερομηνία), κρίθηκε άξιος/α του **Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών**, με το βαθμό:

«ΑΡΙΣΤΑ» εννέα (9)

Σε πίστωση των ανωτέρω

εκδίδεται το παρόν δίπλωμα

Πόλη (όνομα πόλης) Ημερομηνία (ημέρα-μήνας-έτος)

**Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΘΡΑΚΗΣ**

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
(όνομα Τμήματος)
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΘΡΑΚΗΣ**

**Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ (όνομα Τμήματος)
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΘΡΑΚΗΣ**

2. Τύπος Πιστοποιητικού ολοκλήρωσης Μεταπτυχιακών Σπουδών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ....

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Πιστοποιείται ότι:

Στον/ην κύριο/κυρία *(Όνομα Επώνυμο Πατρώνυμο του μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας)* από *(όνομα πόλης)*, Πτυχιούχο *(όνομα Τμήματος)* του Πανεπιστημίου *(όνομα Πανεπιστημίου)*, μετά τη νόμιμη διαδικασία και αφού εξεπλήρωσε επιτυχώς όλες τις υποχρεώσεις του/της, στα πλαίσια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματός μας, απονεμήθηκε το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο Διατήρηση και Αποκατάσταση Χερσαίων Φυσικών Οικοσυστημάτων του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας, του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, με το βαθμό

«ΑΡΙΣΤΑ»

Οκτώ και εβδομήντα εκατοστά (8,70)

Το παρόν έχει θέση αντιγράφου Διπλώματος Μεταπτυχιακού Σπουδών.
Το πιστοποιητικό αυτό, το οποίο ζήτησε ο ενδιαφερόμενης/όμενης, του/της χορηγείται για κάθε νόμιμη χρήση.

Πόλη *(όνομα πόλης)* Ημερομηνία *(ημέρα-μήνας-έτος)*
Ο/Η Γραμματέας του Τμήματος
(υπογραφή-σφραγίδα)

3. Τύπος Βεβαίωσης Αναλυτικής Βαθμολογίας Μεταπτυχιακού Φοιτητή Π.Μ.Σ.
Τμήματος του Δ.Π.Θ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Πόλη.....
Αριθ. Πρωτ.....

ΒΕΒΑΙΩΣΗ

Βεβαιώνεται ότι ο/η κύριος/κυρία (*Όνομα Επώνυμο Πατρώνυμο*) Πτυχιούχος του (*Τμήμα Σχολή Πανεπιστήμιο*), ο οποίος είχε εισαχθεί το ακαδημαϊκό έτος (*αναγραφή ακ. έτους*) στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας, του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης με τίτλο Διατήρηση και Αποκατάσταση Χερσαίων Φυσικών Οικοσυστημάτων διάρκειας τριών εξαμήνων, εξετάσθηκε επιτυχώς στα οκτώ (8) απαιτούμενα μεταπτυχιακά μαθήματα και έλαβε την παρακάτω βαθμολογία σε κάθε μάθημα:

Α/Α ΜΑΘΗΜΑ	Π.Μ.	ΒΑΘΜΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1.	...	π.χ. Δέκα (10)	.....
2.	...	.....	.....
3.	...	.....	.....
4.	...	.....	.....
5.	...	.....	.....
6.	...	.....	.....
7.	...	.....	.....
8.	...	.....	.....

Ο/Η ανωτέρω στις *ημερομηνία*) ανέπτυξε τη Μεταπτυχιακή Διατριβή (Μ.Δ.) του/της δημοσία ενώπιον της αρμόδιας Εξεταστικής Επιτροπής, η οποία την ενέκρινε, τη βαθμολόγησε με το βαθμό *(αναγραφή βαθμού)* και πρότεινε την απονομή στον/ην ανωτέρω του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Ο Γενικός Μέσος Όρος βαθμολογίας του/της ανωτέρω (με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων) λαμβάνοντας υπόψη της διδακτικές μονάδες των επί μέρους μαθημάτων *(αριθμός διδακτικών μονάδων μαθημάτων)* και της Μεταπτυχιακής Διατριβής *(αριθμός διδακτικών μονάδων διατριβής)* είναι:

«*ΑΡΙΣΤΑ*».

Η παρούσα βεβαίωση χορηγείται ύστερα από αίτηση του/της ενδιαφερομένου/ενδιαφερομένης για κάθε νόμιμη χρήση.

Πόλη *(όνομα πόλης)* Ημερομηνία *(ημέρα-μήνας-έτος)*

Με εντολή Πρύτανη
Ο/Η Γραμματέας
του Τμήματος

(υπογραφή-σφραγίδα)

4. Απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης. Τελετή ανακήρυξης (Σχέδιο)

Η ανακήρυξη του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας ως αξίου του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών εκάστου Τμήματος και η απονομή στον ίδιο του Διπλώματος αυτού γίνεται σε ειδική τελετή που πραγματοποιείται στο αρμόδιο Τμήμα.

Η απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) γίνεται παρουσία του Πρύτανη του Δ.Π.Θ., ή, όταν αυτός κωλύεται, παρουσία ενός εκ των Αντιπρυτάνεων.

Κατά την τελετή της απονομής του Δ.Μ.Σ. στον/στην υποψήφιο/α αναγιγνώσκεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος το πρακτικό της Εξεταστικής Επιτροπής και στη συνέχεια ο Πρόεδρος του Τμήματος αναγιγνώσκει τα παρακάτω:

«Ο/Η.....(Ονοματεπώνυμο) .....πτυχιούχος του.....(Τμήμα, Σχολή, Πανεπιστήμιο) ..... συνέταξεν Μεταπτυχιακήν Διατριβήν (Μ.Δ.) ή επιγράφεται .....
....., ήπερ τοις αναγνούσι καθηγηταίς εμμελώς έχειν έδοξεν, ούτος (αύτη) δε την επί τω μεταπτυχιακώ τίτλω (Μ.Δ.Ε.) δοκιμασίαν ευδοκίμως υπέστη.

Ερωτών ουν το Τμήμα, ει τούτο ικανώς τα τεκμήρια της του (της) υποψηφίου επιστημονικής παιδείας ποιούμενον δοκιμάζει τούτον (ταύτην) εις τους κατόχους του Μ.Δ.Ε. του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης· ερωτών δε και τον Πρύτανην, ει τη του Τμήματος βουλή ομολογεί. Επειδήπερ ου μόνον εν ταις ειωθόταις δοκιμασίαις της σής επιστήμης έλεγchon παρέσχεσ σαφέστατον, αλλά και εν τη μεταπτυχιακή διατριβή, ην φιλοπονήσας προσήνεγκες τω Τμήματι Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, άξιον (αξίαν) του Δ.Μ.Σ. σε αυτόν (σε αυτήν) απέφηνας καπί τούτοις το μεν Τμήμα σε κατά τα νόμιμα εδοκίμασε, ο δε Πρύτανις ταύτην την δοκιμασίαν επήνεσε, δια ταύτα εγώ..... (Ονοματεπώνυμο) .....Καθηγητής του Τμήματος....., νυν Πρόεδρος του Τμήματος..... διατελών τε και χρώμενος τη δυνάμει, ην παρά των εν Πανεπιστημίω και Τμήματι νόμων είληφα,

σε.....(Ονοματεπώνυμο).....
....., υποψήφιον (υποψηφίαν) του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων μεταπτυχιακού τίτλου δημοσία άξιον και κάτοchon του Διπλώματος

Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ) του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο Διατήρηση και Αποκατάσταση Χερσαίων Φυσικών Οικοσυστημάτων του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας, του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης αναγορεύω και πάσας τας τω πανεπιστημιακώ αξιώματι τούτω παρεπομένας προνομίας σοι δίδωμι, συνθιασώτην μεν και εταίρον της επιστήμης σε προσαγορεύων, της δε επιστήμης ταύτης δια παντός του βίου φιλοτίμως αντέχεσθαι παραινών».

5. Πίνακας Μοριοδότησης κριτηρίων αξιολόγησης υποψηφίων

1. Πτυχίο

Πτυχίο		Μόρια
1. ΑΕΙ	1.1. Τμήμα Α.Ε.Ι. Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών και Επιστημών Υγείας και Ζωής	Βαθμός πτυχίου x 8
2. ΑΤΕΙ	1.1. Τμήμα Α.Τ.Ε.Ι. Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών και Επιστημών Υγείας και Ζωής	Βαθμός πτυχίου x 6

2. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα

Μεταπτυχιακό Δίπλωμα		Μόρια
1. ΑΕΙ	1.1. Τμήμα Α.Ε.Ι. Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών και Επιστημών Υγείας και Ζωής	+ 10
2. ΑΤΕΙ	1.1. Τμήμα Α.Τ.Ε.Ι. Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών και Επιστημών Υγείας και Ζωής	+ 5

3. Διπλωματική

Σχετικότητα (με την αιτούμενη κατεύθυνση)		Μόρια
1.	Σχετική	+ 5
2.	Μη σχετική	0

4. Ξένη γλώσσα

Επίπεδο		Μόρια
1.	Lower ή ισότιμο	+ 5
2.	Advanced ή ισότιμο	+ 8
3.	Proficiency ή ισότιμο	+ 10

5. Εργασιακή Εμπειρία

Διάρκεια σχετικής εργασιακής εμπειρίας		Μόρια
1.	1 έτος	+ 2
2.	2 έτη	+ 4
5.	≥ από 3 έτη	+ 6

6. Δημοσιεύσεις

Κατηγορίες δημοσιεύσεων		Μόρια
1.	Συνέδριο ελληνικό με πρακτικά	+ 2
2.	Διεθνές συνέδριο με πρακτικά	+ 4
3.	Ελληνικό περιοδικό	+ 6
4.	Ξένο περιοδικό	+ 10
5.	Περιοδικό SI με IF	+ 20

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	
1.	<p>Προστασία και Διατήρηση της Βιοποικιλότητας</p> <p>Προστατευτέο αντικείμενο, σημαντικά, απειλούμενα και σπάνια είδη χλωρίδας και τύποι οικοτόπων, είδη προτεραιότητας, κατάσταση διατήρησης ειδών και τύπων οικοτόπων. Μέθοδος έρευνας και συλλογής στοιχείων χλωρίδας και βλάστησης σε προστατευόμενες περιοχές. Αξιολόγηση των στοιχείων, προτάσεις διαχείρισης, ζώνωση προστατευόμενων περιοχών. Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες και Σχέδια Διαχείρισης (εμφανίζονται και στο μάθημα που αναφέρεται στις μελέτες).</p> <p>Ανθρώπινες δραστηριότητες και βιοποικιλότητα, προτάσεις και ανάλυση χειρισμών και παρεμβάσεων για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας στα διαχειριζόμενα δάση και σε σημαντικές περιοχές για τη βιοποικιλότητα.</p> <p>Η ποικιλότητα των εντόμων αλλά και των υπολοίπων ζώων στα χερσαία οικοσυστήματα και η αλληλεπίδρασή τους με τους μηχανισμούς προσαρμογής των ειδών και με παράγοντες του περιβάλλοντος όπως ακραίες κλιματικές συνθήκες.</p>
2.	<p>Κλιματική αλλαγή: μέθοδοι κλιματικής ανάλυσης, συνέπειες και απόκριση φυσικών οικοσυστημάτων</p> <p>Το μάθημα αυτό στοχεύει στο να εξοικειωθούν οι φοιτητές με την έννοια της κλιματικής αλλαγής και τις βασικές μεθόδους κλιματικής ανάλυσης, καθώς και με τις έννοιες της έκθεσης, προσαρμογής και ευπάθειας των φυσικών οικοσυστημάτων. Στο πλαίσιο του μαθήματος αναλύονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι έννοιες της κλιματικής αλλαγής και της κλιματικής μεταβλητότητας. • Ακραία καιρικά φαινόμενα: έκθεση, προσαρμογή και ευπάθεια. • Βασικές μέθοδοι κλιματικής ανάλυσης. • Κλιματικά μοντέλα και μελέτη κλιματικών σεναρίων. • Ο ρόλος της αλλαγής χρήσης γης στην κλιματική αλλαγή. • Η επίδραση του κλίματος και της κλιματικής αλλαγής στις διεργασίες των δασικών οικοσυστημάτων. • Η σχέση των δασών με τον κύκλο του άνθρακα και με τον μετριασμό της παγκόσμιας κλιματικής αλλαγής.
3.	<p>Οικολογία και Διαχείριση της Βόσκησης</p> <p>Τα περιεχόμενα του μαθήματος περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μεσογειακά λιβαδικά οικοσυστήματα. • Οικολογικές αρχές διαχείρισης της βόσκησης αγροτικών ζώων σε λιβαδικά οικοσυστήματα. • Αλληλεπιδράσεις φυτοφάγων ζώων – φυτών. • Επίδραση της βόσκησης στη λειτουργική και χλωριδική ποικιλότητα. • Επίδραση της βόσκησης στις οικοσυστημικές υπηρεσίες των λιβαδιών. • Συμπεριφορά βόσκησης αγροτικών ζώων. • Διατροφικές σχέσεις μεταξύ φυτών και αγροτικών ζώων. • Αειφορική διαχείριση της βόσκησης. • Βόσκηση σε προστατευόμενες περιοχές

4.	Καταγραφή και Παρακολούθηση – Ανάλυση Δεδομένων Χερσαίων Οικοσυστημάτων Αυτό το μάθημα προσφέρει ευρεία γνώση και αναπτύσσει δεξιότητες που απαιτούνται για το σχεδιασμό και την εφαρμογή δραστηριοτήτων παρακολούθησης, με θεώρηση βήμα προς βήμα των διαδικασιών που εφαρμόζονται σε ένα ευρύ φάσμα οικοσυστημάτων, για την ανάπτυξη, υλοποίηση, παρακολούθηση των οικοσυστημάτων. Το μάθημα αυτό έχει σκοπό: <ul style="list-style-type: none"> • την επιλογή κατάλληλων στατιστικών σχεδίων • τη σωστή χρήση των ποσοτικών και ποιοτικών πληροφοριών • το χειρισμό τηλεπισκοπικών πληροφοριών (δασικά χωρικά δεδομένα, δασικές χαρτογραφήσεις, αλλαγές στη δασική κάλυψη, ταυτοποίηση των περιοχών προς αποκατάσταση) • σχέδιο διαχρονικής παρακολούθησης οικοσυστημάτων.
-----------	--

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ

1.	Μέθοδοι Αποκατάστασης – Δασικές Εργασίες και Διατήρηση Εδαφικών Πόρων σε Διαταραγμένα Οικοσυστήματα Αυτό το μάθημα παρέχει ανάλυση πρακτικών και προσέγγιση μεθόδων μείωσης της υποβάθμισης των δασικών οικοσυστημάτων και αύξησης της παραγωγικότητας τους. Αναλυτικά ασχολείται με: <ul style="list-style-type: none"> • τη μελέτη της μεταβολής εδαφολογικών παραμέτρων μετά από έντονες διαταράξεις • τη μελέτη των μεταβολών των εδαφολογικών παραμέτρων μετά από δασικές εργασίες , όπως συμπίεση • την περιγραφή των εδαφικών φυσικών ιδιοτήτων που βελτιώνουν την αντοχή των εδαφών στην καταπόνηση εξαιτίας δασικών εργασιών • τη σχέση ανάμεσα στη βιοποικιλότητα στο έδαφος και στη βιοποικιλότητα στο δάσος • τις λιπάνσεις • την παραγωγή φυτευτικού υλικού (σποροσυλλογή τύποι φυταρίων , ποιότητα φυτευτικού υλικού, • τη συγκομιδή ξύλου, δασικές εργασίες για προστασία και διατήρηση των εδαφών σε υποβαθμισμένα δασικά οικοσυστήματα • τους χειρισμούς επανεγκατάστασης βλάστησης και προστασίας του εδάφους, • φυτεύσεις, εγκατάσταση ενεργειακών φυτειών, εγκατάσταση φυτειών παραγωγής ξύλου.
2.	Χειρισμοί Δασών και Ανόρθωση Δασικών Οικοσυστημάτων Αυτό το μάθημα αναλύει τα δασικά οικοσυστήματα ως βάση για την επιλογή των κατάλληλων χειρισμών. Περιγράφει τις αντιδράσεις των δασικών οικοσυστημάτων και τους χειρισμούς που πρέπει να γίνουν για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων διαχείρισης. Αναλύει χειρισμούς και προσεγγίσεις επεμβάσεων για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων αποκατάστασης. Αναλύει και προτείνει χειρισμούς για: <ul style="list-style-type: none"> • την ανόρθωση υποβαθμισμένων δασών • την προστασία, ανόρθωση των περιστατικών δασών • τις αποκαταστάσεις στις προστατευμένες περιοχές • Γίνεται ανάλυση της αντίδρασης των δασών και των χειρισμών μετά από διαταράξεις όπως έντονη βόσκηση, πυρκαγιές κλπ και των επιδράσεών τους στις εδαφικές συνθήκες. • Τι συμβαίνει στο έδαφος κατά την διαδικασία της ανόρθωσης, Μεταβολές στη βιολογία, και χημεία του εδάφους.
3.	Διαχειριστικά Μέτρα για τη Διατήρηση και Εξέλιξη των Οικοσυστημάτων, Μελέτες Αποκατάστασης και Σχέδια Διατήρησης Οι σπουδαστές σε αυτό το μάθημα αναπτύσσουν δεξιότητες για τη δημιουργία ολοκληρωμένων σχεδίων για την αποκατάσταση των δασικών οικοσυστημάτων. Το γενικό περίγραμμα ενός σχεδίου αποκατάστασης είναι το ακόλουθο: <ul style="list-style-type: none"> • ορισμός σαφών σκοπών και στόχων • διεπιστημονική αξιολόγηση της περιοχής

	<ul style="list-style-type: none"> • εξέταση εναλλακτικών ΧΕΙΡΙΣΜΩΝ • εφαρμογή των χειρισμών • παρακολούθηση της περιοχής • εφαρμογή χειρισμών παρακολούθησης. • Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες και Σχέδια Διαχείρισης.
<p>4.</p>	<p>Αποκατάσταση Εδαφών και Επανεγκατάστασης της Βλάστησης σε Διαταραγμένες Περιοχές</p> <p>Οι σπουδαστές σε αυτό το μάθημα αναπτύσσουν τεχνικές για την αποκατάσταση χημικών, φυσικών ιδιοτήτων εδαφών - αδρανών υλικών. Μελετούν επίσης κλασικές και καινοτόμες βιολογικές μεθόδους επανεγκατάστασης της βλάστησης σε περιοχές εξορύξεων και λατομείων συμπεριλαμβανομένων των παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή, μέθοδοι και ανάλυση εδαφολογικών χειρισμών που είναι απαραίτητα στα αρχικά στάδια αποκατάστασης , μεταβολή της αντίδρασης του εδάφους (pH), οξειδοαναγωγικού δυναμικού κ.ά. • Αδρανή υλικά, περιγραφή, ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, στρατηγικές και μέθοδοι εξομάλυνσης των ακραίων συνθηκών για την εγκατάσταση της βλάστησης . • Μείωση τοξικότητας, μετάλλων, οργανικών ουσιών • Μέθοδοι τρόποι και στρατηγικές επιλογής μικροοργανισμών που βοηθούν στην μετατροπή αδρανών υλικών σε έδαφος. • Ο ρόλος της μυκορριζιακή συμβίωσης στην αποκατάσταση εδαφών, αδρανών υλικών, μείωση τοξικότητας μετάλλων οργανικών ρύπων κλπ. • Εμβολιασμοί φυτών με μικροοργανισμούς βιολογική αποκατάσταση, εισαγωγή μικροοργανισμών, δημιουργία εδάφους • εγκατάσταση βλάστησης σε διαταραγμένες περιοχές • υδροσπορά • Ανταγωνισμός – ευνόηση – οικολογικές προσεγγίσεις – τεχνικές. Φύτευση σε διαταραγμένες περιοχές. • φύτευση και συντήρηση (ποτίσματα) • μέθοδοι ελέγχου της διάβρωσης του εδάφους • βιο-μηχανική του εδάφους (φακελώματα, κλαδοπλέγματα, κορμοφράγματα, ξυλοφράκτες).

1. Σκοπός και Σημασία της Μεταπτυχιακής Διατριβής

Η μεταπτυχιακή διατριβή είναι επιστημονική εργασία η οποία οφείλει να εμπεριέχει στοιχεία πρωτοτυπίας στα γνωστικά πεδία τα σχετικά με το Π.Μ.Σ. είτε μέσω της δημιουργίας νέας γνώσης, είτε μέσω της άσκησης αυτόνομης κριτικής σκέψης, είτε, τέλος, μέσω συνδυασμού των παραπάνω. Προσφέρει τη δυνατότητα να κριθεί αλλά και να κατευθυνθεί η ερευνητική ικανότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή. Άρα, ο βασικός στόχος της εκπόνησής της είναι να αποδείξει τις ικανότητές του μεταπτυχιακού φοιτητή και από τις δύο αυτές απόψεις.

2. Επιμέρους Στόχοι της Μεταπτυχιακής Διατριβής

Επιμέρους στόχοι, στους οποίους είναι δυνατόν να αποβλέπει μια τέτοια ερευνητική εργασία συμπεριλαμβάνουν:

- επισκόπηση και κριτική ανάλυση υφιστάμενης γνώσης
- περιγραφή και ερμηνεία κάποιου φαινομένου ή θέματος
- χρήση θεωρητικών και μεθοδολογικών προσεγγίσεων, τεχνικών, εργαλείων
- δημιουργία νέων θεωρητικών και μεθοδολογικών προσεγγίσεων, τεχνικών, εργαλείων ή άλλων καινοτομιών στη διερευνούμενη επιστημονική περιοχή.

Η μεταπτυχιακή διατριβή στοχεύει στο να αναπτυχθούν από τον μεταπτυχιακό φοιτητή δόκιμες

επιστημονικές πρωτοβουλίες σε ένα συγκεκριμένο πεδίο γνώσης απ' αυτά που προσφέρονται στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Αποτρέπεται η μηχανιστική εφαρμογή γνώσεων και ενθαρρύνεται η κριτική θεώρηση και ανάλογη προσαρμογή τους από πλευράς του μεταπτυχιακού φοιτητή.

3. Κύρια Τμήματα της Μεταπτυχιακής διατριβής

Ως επιστημονικό σύγγραμμα, η μεταπτυχιακή διατριβή δεν επιδιώκει να τέρψει και να ψυχαγωγήσει τον αναγνώστη, ούτε να εντυπωσιάσει με τον πλούτο των γλωσσικών, εκφραστικών ή συντακτικών μέσων που χρησιμοποιεί, αλλά να μεταβιβάσει συγκεκριμένες γνώσεις, ιδέες ή απόψεις και τεχνικές με σαφήνεια, ακρίβεια, λογική ακολουθία, συνοχή, επιστημονική τεκμηρίωση, καθώς και λιτότητα και οικονομία στη γλωσσική έκφραση. Για το σκοπό αυτό, συνιστάται μια μεταπτυχιακή διατριβή να περιλαμβάνει τα εξής γενικά τμήματα:

α) *Εισαγωγή*: ιστορικό επιλογής του ερευνητικού προβλήματος, τοποθέτηση του θέματος στον ευρύτερο επιστημονικό κλάδο, πρωτοτυπία και χρησιμότητα της έρευνας, και διατύπωση του σκοπού της.

β) *Ανασκόπηση της βιβλιογραφίας*: επισκόπηση και διερεύνηση του θεωρητικού και μεθοδολογικού πεδίου (συμπεριλαμβανομένων και εφαρμογών), στο οποίο εντάσσεται η μεταπτυχιακή εργασία, καθώς και του πλαισίου συγκρότησής της.

γ) *Μεθοδολογία*: οργάνωση έρευνας, περιγραφή μεθοδολογικής προσέγγισης, περιγραφή συλλογής και τεχνικών επεξεργασίας δευτερογενών και πρωτογενών στοιχείων.

δ) *Ανάλυση του θέματος*: παρουσίαση και οργάνωση των ευρημάτων της μεταπτυχιακής εργασίας, ανάλυση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων της μεταπτυχιακής εργασίας.

ε) *Συμπεράσματα*: παράθεση τελικών συμπερασμάτων, ένταξή τους στο ευρύτερο θεωρητικό και εφαρμοστικό πλαίσιο, όπως ορίστηκε στην αρχή της μεταπτυχιακής εργασίας, και ζητήματα, τα οποία προκύπτουν για μελλοντική έρευνα.